

PROTECȚIA COPILULUI CU PĂRINȚI PLECAȚI LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE” DIN LEGEA 272/2004 PRIVIND PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

Prevederile legale cuprinse în Legea 272/2004 vizează următoarele categorii de persoane:

- Ambii părinți - situația în care cei doi părinți pleacă în același timp, cât și situația cel mai des întâlnită, în care inițial pleacă un părinte și ulterior pleacă și celălalt părinte din țară.

- Părintele care exercită singur autoritatea părintească - Această categorie vizează părinții care exercită singuri autoritatea părintească, urmare a divorțului sau a altor situații în care a fost dispusă o astfel de măsură.

- Părintele cu care locuiește copilul - Această categorie vizează părinții care exercită autoritatea părintească în comun, iar urmare a divorțului instanța a stabilit care este părintele cu care copilul va locui în mod obișnuit, urmare desfacerii căsătoriei.

ETAPE ÎN DERULAREA PROCEDURII

1.

a. Transmiterea notificării către Serviciul Public de Asistență Socială din localitatea de la domiciliu

Părintele care se regăsește într-una din situațiile enumerate mai sus trebuie să notifice intenția de a pleca la muncă în străinătate Serviciului Public de Asistență Socială din localitatea de domiciliu. Ca model pentru această notificare poate fi folosită Anexa 2 a Ordinului 219/2006, tipizat care poate fi pus la dispoziția părinților doritori de către SPAS.

Obligația notificării SPAS revine tuturor părinților care pleacă la muncă în străinătate din categoriile mai sus menționate, indiferent dacă munca în străinătate implică sau nu și existența unui contract de muncă.

Notificarea SPAS poate fi realizată prin:

- depunerea notificării de către părintele interesat direct la sediul Primăriei de domiciliu,

- prin transmiterea acesteia prin e-mail, fax, scrisoare, poștă, curier etc. la SPAS

În cazul părinților aflați deja în străinătate, este considerată ca fiind posibilă transmiterea notificării din străinătate, prin mijloacele mai sus-menționate.

Indiferent de modelul folosit (pentru părinții care nu ajung în contact direct cu SPAS-ul va fi greu să folosească un tipizat), în cuprinsul notificării vor trebui să se regăsească în mod obligatoriu următoarele elemente:

- *datele de identitate ale persoanei în grija căreia va fi lăsat copilul* pe durata absenței din țară a părintelui/părinților,

- *adresa la care copilul va urma să locuiască în viitor*, după plecarea părintelui/părinților,

- *îndeplinirea de către persoana în grija căreia urmează a fi lăsat copilul a condițiilor prevăzute la art. 105, alin. (1) din legea 272/2004*, referitoare la apartenența acesteia la familia extinsă (să fie rudă până la gradul IV inclusiv, cu minorul - persoana poate fi bunic, unchi/mătușă, văr, nepot, frate/soră, străbunic, frate al unui bunic), la vârstă - să aibă minimum 18 ani împliniți.

Atentie !!, notificarea poate fi depusă și cu mai puțin de 40 de zile înainte de plecarea părintelui/părinților din țară.

-

b. Completarea de către părinte a cererii către instanța de judecată

- Recomandăm ca, în același timp cu notificarea către SPAS, părintele să formuleze și cererea către instanța de judecată, astfel încât după realizarea anchetei sociale și colectarea celorlalte acte necesare la instanță, SPAS să poată elibera pentru instanța de judecată toate aceste documente
- reprezentanții SPAS îl pot consilia pe părinte cu privire la reglementările legale și pașii care trebuie parcurși, înmânează acestuia, **un model orientativ de cerere adresată instanței (Anexa 3)**, îl îndrumă în completarea acesteia, și îi ofera o listă cu documentele conexe care trebuie depuse la SPAS și implicit la instanță, împreună cu cererea respectivă

- Ancheta sociala efectuata de către SPAS, poate fi făcută și în absența părinților , cu sprijinul persoanei în grija căreia va rămâne copilul) si va fi atașata dosarului către instanță,
- Menționăm că, conform Secțiunii 4 din Legea 272/2004 modificată, notificarea SPAS cu privire la persoana în care grija căreia va rămâne copilul este doar o etapă în procedura de delegare a autorității părintești, neavând nicio valoare juridică în sine, procedura fiind definitivată doar de instanța de judecată.

2. Instrumentarea cazului de către Serviciul Public de Asistență Socială, după primirea notificării

După primirea notificării, *reprezentanții Serviciului Public de Asistență Socială vor efectua o anchetă socială la domiciliul persoanei la care copilul va locui pe perioada delegării, document care trebuie să fie inclus în dosarul care va fi transmis instanței, ancheta ce va conține informații relevante și complete despre situația persoanei căreia i se deleagă autoritatea părintească și relația acesteia cu copilul/copiii, despre situația copilului și a părinților acestora.*

3. Înaintarea actelor la instanță (judecătoria competentă teritorial)

Având în vedere că transmiterea propriu-zisă a cererii formulate de părinte și a actelor la instanță nu impune o anumită calitate procesuală sau vreo formalitate suplimentară ulterioară completării și semnării cererii, aceasta se poate face fie de către părinte, fie de către altă persoană interesată (ex: persoana căreia urmează să-i fie delegată autoritatea părintească), consiliați de către reprezentanții SPAS, prin depunerea acestora directă sau prin transmiterea lor prin poștă/curierat, mail, fax.

4. Judecarea cererii și definitivarea procedurii

Un aspect important care trebuie luat în considerare în această etapă îl reprezintă ascultarea copilului. În conformitate cu prevederile art. 29 din Legea 272/2004, ”În orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. Cu toate acestea, poate fi ascultat și copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani, dacă autoritatea competentă apreciază că audierea lui este necesară pentru soluționarea cauzei.”

Cererea făcută în materie necontencioasă se soluționează printr-o încheiere, care în conformitate cu art. 535 Cod procedura Civilă nu are autoritate de lucru judecat, instanța putând reveni asupra acestei încheieri, la cererea celui interesat, dacă situația de fapt avută în vedere la pronunțare s-a schimbat.

Astfel, părintele întors în țară într-o perioadă mai scurtă decât cea pentru care a fost pronunțată delegarea, poate înainta o cerere pentru revocarea delegării autorității părintești. De asemenea, este posibilă menținerea perioadei în care a fost făcută delegarea, cu înlocuirea persoanei căreia i-au fost delegate drepturile.

În ceea ce privește termenul de 3 zile în care instanța ar trebui să se pronunțe, potrivit prevederilor Secțiunii IV din Legea 272/2004, jurisprudența existentă până în prezent demonstrează o practică neunitară la nivelul instanțelor de judecată, motiv pentru care în funcție de situație, termenele din aceste dosare pot fi și mai mari de 3 zile.

În multe situații, depășirea de către instanță a acestui termen poate fi determinată de insuficiența informațiilor puse la dispoziția judecătorului care trebuie să dispună într-o procedură care exclude contradictorialitatea.

Încheierea de delegare a autorității părintești trebuie să cuprindă atribuțiile autorității părintești care au fost delegate, perioada delegării, precum și domiciliul unde urmează să locuiască minorul în această perioadă.

Mentionam ca delegarea autorității părintești pentru o anumită perioadă de timp (maxim 1 an, conf Secțiunii IV, minimul nefiind prevăzut expres) nu este echivalentă cu decăderea lor din drepturile părintești sau cu o limitare a exercițiului acestora.

În cazul **famiilor divorțate**, în care părintele nerezident nu este de acord ca părintele rezident (la care locuiește minorul) să-și delege autoritatea către o anumită rudă a copilului, facem următoarele precizări:

Părintele nerezident poate solicita instanței de judecată modificarea hotărârii privind încuviințarea delegării (apel), cât și a modalității de exercitare a autorității părintești și a locuinței minorului stabilite prin hotărârea de divorț (chiar dacă în legătură cu copilul său a fost dispusă delegarea anumitor drepturi părintești). Astfel, există posibilitatea celui alt părinte (părintele nerezident) de a prelua el însuși exercițiul deplin al autorității părintești.

Pentru consiliere puteți să transmiteți mesajele dumneavoastră către Organizația Salvați Copiii la adresa contact@copiisinguriacasa.ro, sau apelând Help-Line Copii Singuri Acasă, **0800.070.040**, număr apelabil gratuit în România din toate rețele de telefonie mobilă și fixă *prin care specialiștii*

Salvați Copiii oferă îndrumare și consiliere tuturor celor interesați de acest domeniu.